

Forum Myśli Strategicznej

Strategie rozwoju obszarów kluczowych dla
polskiego społeczeństwa i gospodarki -
wyzwania dla przyszłości, 27.04.2015
prof. dr hab. Julian Auleytner

Zrealizowane tematy

- 1. Czy demografia potrzebuje strategii?**
- 2. Rynek pracy -zagrożenia i perspektywy**
- 3. Strategie innowacyjności czy imitacji**
- 4. Cywilizacja informacyjna – możliwe scenariusze rozwoju**
- 5. Kierunki ochrony własności intelektualnej i patentów**
- 6. Scenariusze dla Europy**
- 7. Strategie energetyczne**
- 8. Strategie zachowań w obliczu zmian klimatycznych**
- 9. Ustrojowe przesłanki myślenia strategicznego**

Obszary niewiedzy (ryzyka)

- Sytuacja polityczna,
- Skala globalnego ubóstwa,
- Skala migracji kontynentalnych i międzykontynentalnych (w tym do Polski),
- Generacyjna reakcja młodzieży w Europie.

Refleksja o zarządzaniu państwem

- Konstytucja, art.20.

*Spółeczna gospodarka rynkowa oparta na **wolności** działalności gospodarczej, **własności prywatnej** oraz **solidarności, dialogu i współpracy** partnerów społecznych stanowi podstawę ustroju gospodarczego Rzeczypospolitej Polskiej.*

Brak refleksji o znaczeniu tego standardu w dyskursie publicznym = uznanie arbitralności urzędników!

Co rzeczywiście oznaczają te wartości w praktyce?

Nauka a pierwszeństwo polityki

(problem ponadczasowy to rola ekspertów)

- **Asymetria** poznawcza pogłębia się (im lepsze diagnozy tym gorzej dla ich aplikacji),
- **Doraźne** i **intuicyjne** widzenie problemów przez polityków i biurokrację,
- **Ignorancja** (odrzuć scenariuszy, przypadek RCSS),
- **Fetysz** sondaży (oparcie działań na opiniach niedoinformowanych obywateli),
- **Zawodność** państwa wobec nowych wyzwań (brak interwencji, spóźnianie się),
- **Strach** polityków i biurokracji przed rezultatami wskazywanymi przez naukę w dłuższym horyzoncie czasowym = konieczność trudnych reform,
- Trudne wybory wynikają też z różnicy poglądów w nauce!

Kto w elitach władzy?

- Ignoranci i dyletanci zamiast przedstawicieli okręgów jednomandatowych,
- Lojalność partyjna kluczem do sukcesu (*mierny ale wierny*),
- Partia i jej działania nie oznaczają realizacji **dobra wspólnego** (kategoria naiwności politycznej),
- Media w sojuszu z elitami (wzajemne karmienie się) = dobór osób medialnych i niemedialnych,
- Mieszanie priorytetów i wytwarzanie chaosu dla pokazania się!

Strategia to koncepcja długofalowych działań

- Działania kreujące rozwój (dzięki ideom, myśli, działaniom),
- **utrzymujące istniejący stan („urzędująca a nie zarządzająca elita”),**
- działania niszczące status quo.

Dostępne materiały dla strategii

- **Materiały zewnętrzne:** Ranking konkurencyjności, opracowania UNDP, OECD, UE.
- **Materiały wewnętrzne:** opracowania PAN, raporty NIK, diagnozy z GUS, uczelni itp.

Reforma zarządzania? A dlaczego?

- Zarządzanie demokratycznym państwem wymaga metod, adekwatnych do nowych czasów oraz problemów te czasy charakteryzujących.
- (Konstytucyjny) dialog oznacza np. przesłuchania w Sejmie lub Senacie w sprawach (częstkowych) strategii Państwa,
- Decyzje polityczne podejmowane w oparciu o najwyższy poziom wiedzy, jaki jest dostępny elicie.

Raport OECD 2015 – Going for Growth

- **Polska powinna:**
- zmniejszyć bariery biurokratyczne dla tworzenia nowych firm,
- zacząć się wycofywać z przywilejów emerytalnych,
- reformować system ubezpieczeń społecznych,
- polepszyć edukację przedszkolną i zawodową,
- zmniejszyć opodatkowanie pracy

Strategiczny priorytet - reforma budżetu – postulaty PTE

- Od niezreformowanego budżetu resortowego do budżetu zadaniowego (jak np. w UE),
- Budżet zadaniowy oznacza dialog,
- Budżet zadaniowy oznacza kontrolę podatnika,
- Budżet zadaniowy oznacza racjonalne wydatki,
- Budżet zadaniowy oznacza przejrzystą realizację priorytetów społeczno - gospodarczych,

Finansowanie polityki społecznej

istniejące źródła:

- Fundusz Ubezpieczeń Społecznych (wynik minus 31 mld),
- KRUS (wynik minus 16 mld)
- Narodowy Fundusz Zdrowia,
- Fundusz Pracy,
- Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
- Fundusz Rezerwy Demograficznej,
- PFRON,
- Fundusz Pożyczek i Kredytów Studenckich,
- Fundusz Alimentacyjny
- Państwowy Fundusz Kombatanów
- Krajowy Fundusz Mieszkaniowy – Fundusz Dopłat
- Fundusz pomocy postpenitencjarnej
- EFS – 9,7 mld euro

Konkurencyjność krajów – ranking w 12 filarach oparty na 111 komponentach

- **Instytucje** (22 komponenty, rozpiętość miejsc: 37 – 131),
- **Infrastruktura** (9 komponentów, rozpiętość miejsc: 31 – 124),
- **Środowisko makroekonomiczne** (5 komponentów, rozpiętość: 35 – 111),
- **Zdrowie i edukacja podstawowa** (10 komponentów, rozpiętość: 1 – 54),
- **Szkolnictwo wyższe i kształcanie** (8 komponentów, rozpiętość: 21 – 85),
- **Efektywność rynku dóbr** (16 komponentów, rozpiętość: 6 – 105),

Konkurencyjność krajów - c.d.

- **Efektywność rynku pracy** (8 komponentów, rozpiętość: 39 – 108),
- **Rozwój rynku finansowego** (8 komponentów, rozpiętość: 11 – 90),
- **Gotowość technologiczna** (7 komponentów, rozpiętość: 16 – 112),
- **Wielkość rynku** (2 komponenty, poz.20 i 22),
- **Zaawansowanie biznesu** (9 komponentów, rozpiętość: 23 – 98),
- **Innowacyjność** (7 komponentów, rozpiętość: 43 – 101)

- Ranking konkurencyjności to podstawa do dalszych seminariów FMS.